

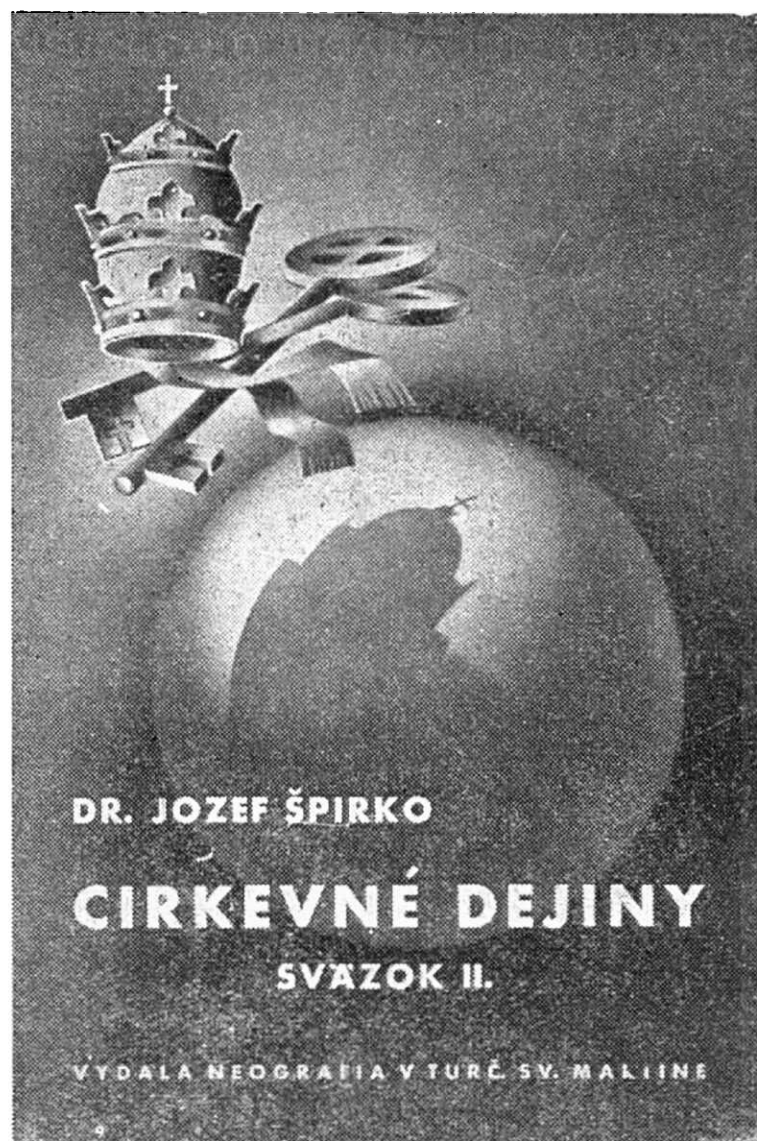
svojho druhu na Slovensku

CIRKEVNÉ DEJINY

s osobitným zreteľom na vývin cirkevných dejín na Slovensku napísal

Dr. JOZEF ŠPIRKO

V slovenskej literatúre nemali sme doteraz vyhovujúcej, dôkladnej a vedeckej práce o všeobecných cirkevných dejinách, takže každý, kto sa týmto predmetom zaoberal, musel siahnuť po cudzojazyčnej odbornej literatúre. Tento nedostatok pociťovali najmä profesori bohosloveckých učilíšť a poslucháči teologie. Spoločným nedostatkom všetkých cudzojazyčných diel všeobecných cirkevných dejinách bolo predovšetkým to, že autori týchto prác nevenovali pozornosť cirkevným dejinám Slovenska.

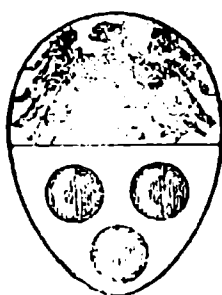

Profesor Vysokej školy bohosloveckej v Spišskej Kapitule a univ. docent Dr. Jozef Špirko napísal veľké dvojsväzkové dielo, ktoré pod názvom Cirkevné dejiny, s osobitným zreteľom na vývin cirkevných dejín Slovenska, vydala Neografia v Turčianskom Sv. Martine. Špirkovo dielo je teda prvé a jediné svojho druhu v slovenskej literatúre.

Slovenský bohoslovec, kňaz, profesor náboženstva a dejepisu, ba každý slovenský inteligent, ktorý chce roz-

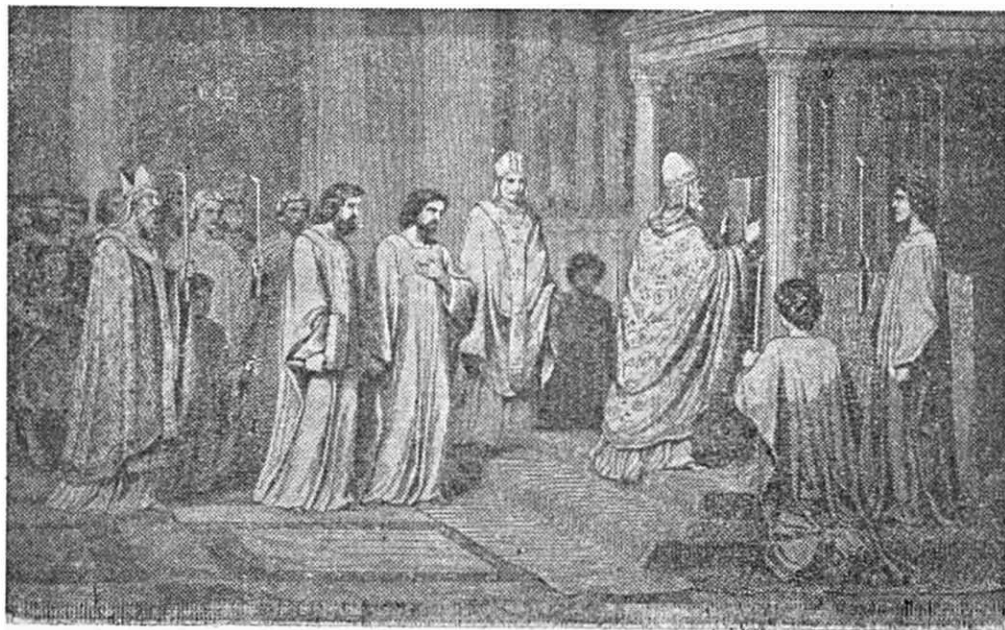
šíriť obzorsvojich vedomostí na široké pole cirkevnej histórie, nie je odkázaný na cudzie, často zastaralé a neprístupné diela, lebo vo Špirkovom diele nájde všetko, čo ho z cirkevných dejín svetových i domácich môže zaujímať. Prof. Dr. Jozef Špirko pri písaní Cirkevných dejín použil všetku odbornú literatúru, pri každej kapitole uvádza príslušnú bibliografiu, takže jeho dielo podáva výsledky rozsiahleho vedeckého bádania na všetkých poliach cirkevného života od najstarších čias až po prítomnosť.

Autor Cirkevných dejín bol si vedomý zodpovednej úlohy, a preto pri spracúvaní každého úseku a každej otázky zachoval prísnu vedeckú objektivitu. Slovenského čitateľa poteší najmä to, že Dr. Jozef Špirko našiel spôsob, ako začleniť do veľkého rámca všeobecných cirkevných dejín state o vývine cirkevných a nábožen- ských pomerov na Slovensku, ktorým venoval primeranú pozornosť. Autor sleduje v tomto diele ideovo-genetický historický smer, čím sa približuje najmodernejšiemu nemeckému autorovi Cirkevných dejín Jozefovi Lortzovi. Čo do praktičnosti, marginálie (okrajové heslá) napomáhajú ľahké upotrebenie kníh. Taktiež vyčerpávajúce indexy menné a vecné uľahčujú orientáciu v obsahu a značne pomáhajú pri štúdiu. V diele je aj chronologický soznam pápežov a panovníkov.

ÚPRAVA CIRKEVNÝCH DEJÍN

Pápež Hadrián II. svätí knihy slovanskej liturgie v prítom- nosti sv. Cyrila a Metoda v Ríme. Obraz od N. Bronikova

je naozaj reprezen- tačná. Formát kvar- tový. Vyše 200 ilustrá- cií hĺbkotlačou, niekto- ré i štvorfarebné. Sedem dvojfarebných máp. Bezchybné gra- fické vybavenie. Dielo je viazané v poloplát- ne s hĺbkotlačovým obalom. - Grafickú úpravu, obálku, väzbu a zostavenie obrázko- vej časti vypracoval Dr. Jozef Cincík.

Z OBSAHU CIRKEVNÝCH DEJÍN VYBERÁME:

I. SVÄZOK

KRESŤANSKÝ STAROVEK

Počiatok Cirkvi, jej rozšírenie a zápas so židovstvom a pohanstvom. Vývin kresťanského učenia. Bludné nauky a rozkolníctva. – Vybudovanie cirkevnej ústavy. – Bohoslužby, disciplína, mravnosť. – Význam mučeníctva a náboženská úcta martýrov. – Konštantín Veľký a jeho nástupcovia. – Zoslabenie a zánik pohanstva. – Origenistické spory. – Pelagianizmus. – Cirkevná veda a literatúra. – Cirkevné úrady, vzdelanie, voľba, výživa, vlastnosti a výsady kléru. – Vznik farnosti, panské kostoly a patronátne práva na Západe. – Primát rímskych biskupov. – Rehoľný život. – Nábožensko-mravný život starých kresťanov.

Cirkevné dejiny. Sv. I.—II. Strán 1100 s množstvom vyobrazení. Viazané, s hlbkotlačovým obalom Ks 450,—.

Slovenské knieža Pribina, ktorý okolo r. 883 postavil prvý kresťanský chrám v Nitre. Socha od Františka Gibalu

Dostať v každom riadnom kníhkupectve alebo priamo v Matici slovenskej v T. Sv. Martine.

KREŠŤANSKÝ STREDOVEK

Hadrián II. (867—72). Schválil slovan-
ské bohoslužobné knihy a liturgiu. —
Vysvätil Metoda za biskupa.

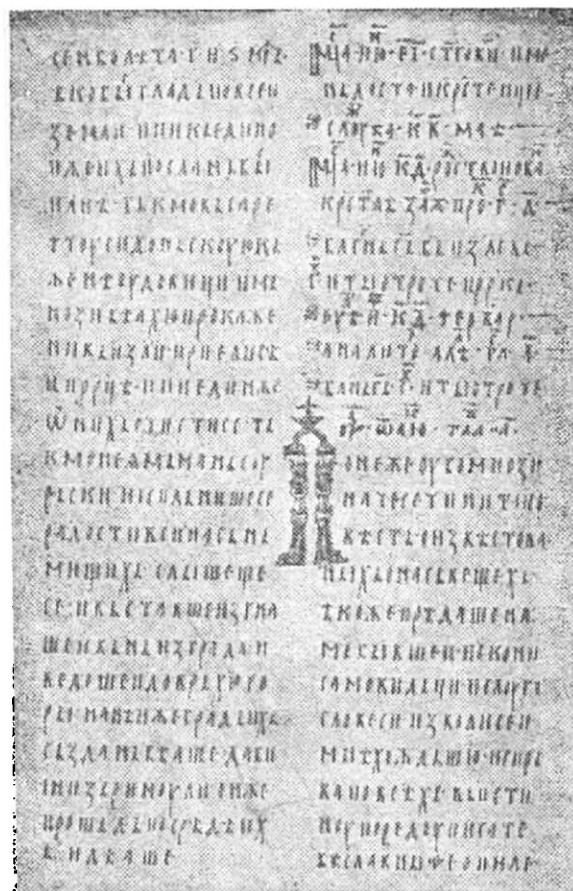
Sťahovanie národov a jeho následky.
- Pôsobenie Cirkvi medzi germánskymi
a slovanskými národmi. — Sv. Bo-
nifác, apoštol Nemecka. - Kresťanstvo
u Sasov. — Obrátenie Juhoslovanov. -
Kresťanstvo u Slovákov-Moravanov.
- Sv. Cyril a Metod. — Kresťanstvo
v Čechách, Poľsku, Rusku a u Slo-
vanov severných. — Osud slovan-
skej liturgie. — Pápežstvo v spojení

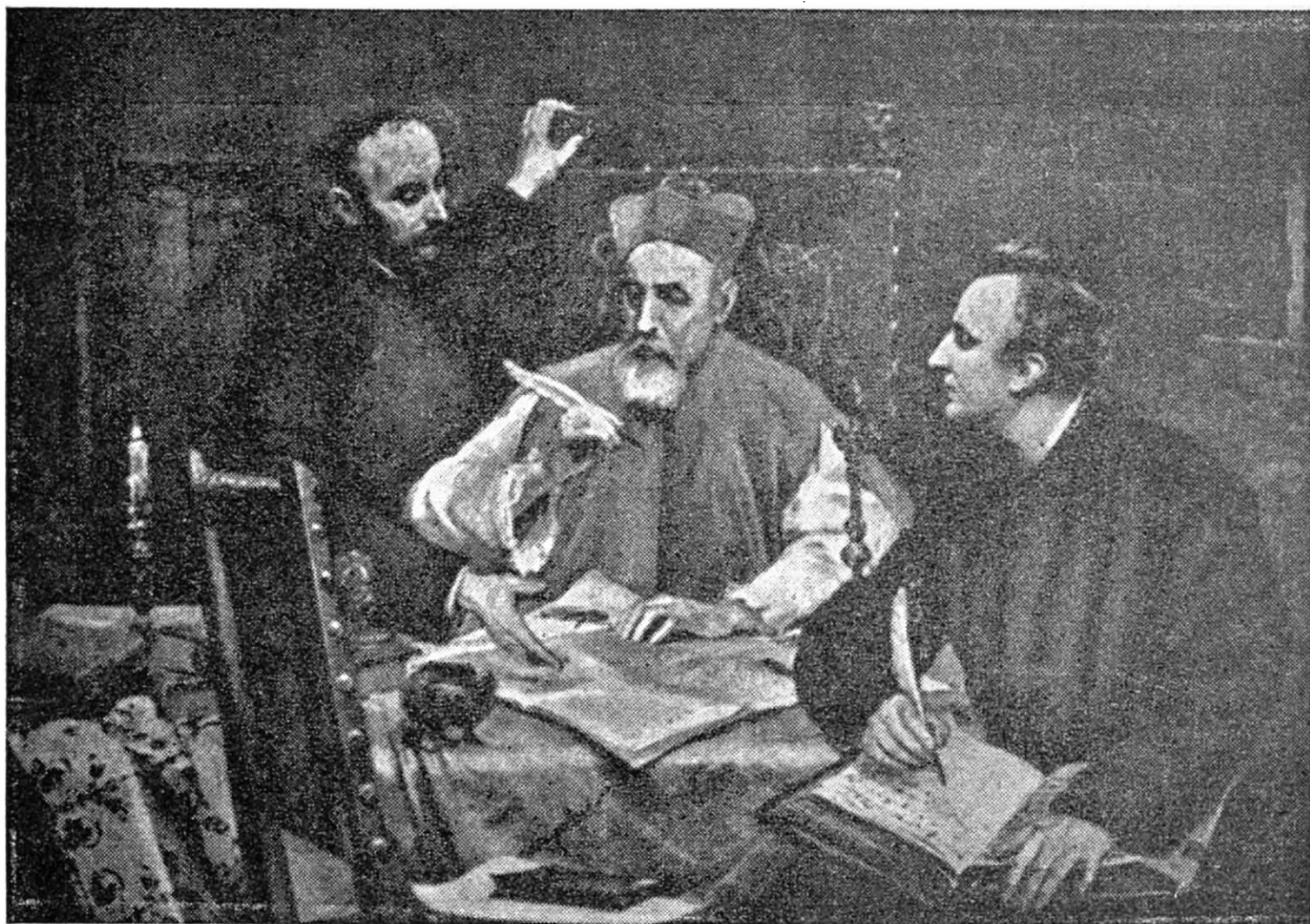
s Karolingovcami. — Východný rozkol. — Pápežstvo na vrchole
svojej moci. — Gregorovské idey. — Pápežstvo a cisárstvo. Cirkev
a štát. — Križiacke výpravy a ich význam. — Inkvizícia. — Cirkevné
umenie. — Cirkevné pomery na Slovensku od roku 1000 do 1300.

II. SVÄZOK

Úpadok pápežskej autority. - Konciliár-
ne idey a reformné koncily. — Veľká zá-
padná schizma. — Cirkev v objatí hu-
manizmu a renesancie. — Renesanční
pápeži. — Cirk. pomery na Slovensku od
roku 1300 po reformáciu. — Úpadok
scholastiky a mystiky. — Ján Hus a
nábožensko-sociálna revolúcia v Če-
chách. — Španielska inkvizícia a pre-
nasledovanie Židov. — Náboženská
výchova ľudu koncom stredoveku.

Písmo cyrilské. Ukážka z rukopisu
evanjelia pre knieža Miroslava, bra-
ta Štefana Nemanju z XII. storočia

Peter Pázmány, arcibiskup ostrihomský. Roku 1635, založiac univerzitu v Trnave, podpisuje zakladačnú listinu.

K R E Š Ť A N S K Ý N O V O V E K

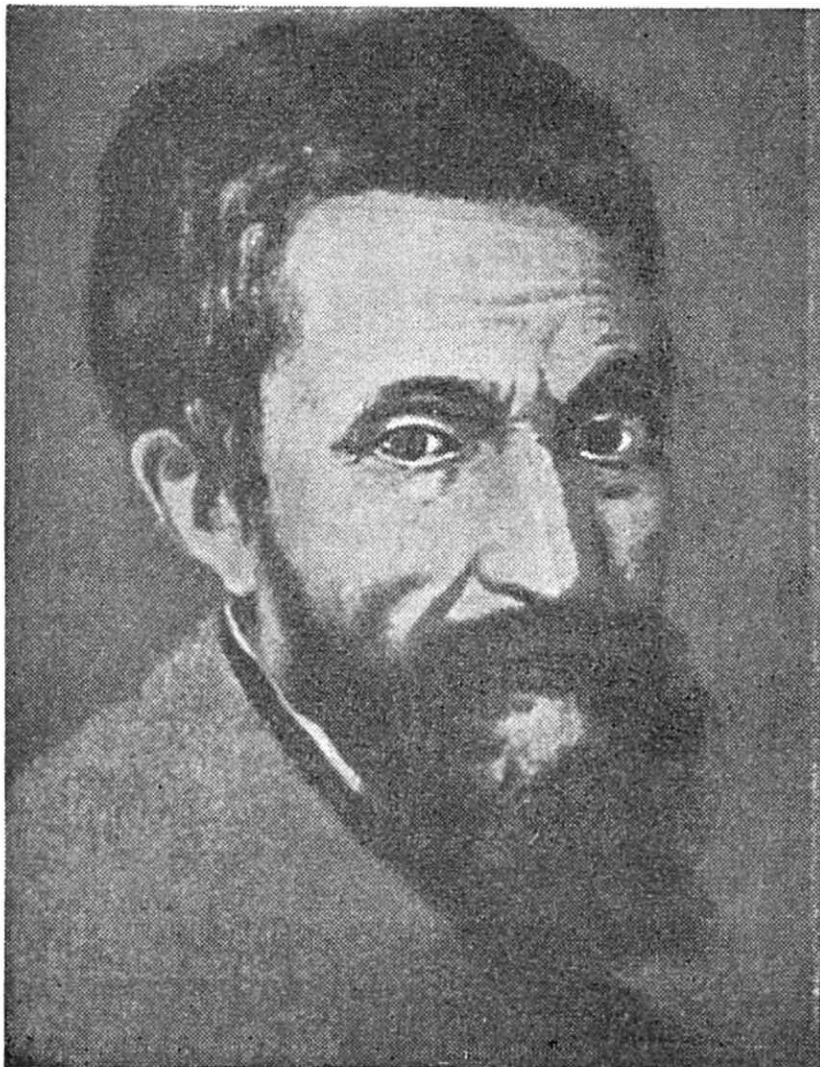
Zásady k porozumeniu dejín reformácie. – Príčiny rýchleho rozšírenia protestantizmu. – Sacco di Roma. – Posledné dni Lutherove, jeho smrť a charakteristika. – Reformácia v Uhorsku. – Protestantizmus na Slovensku. – Náboženské novoty v Poľsku a v baltských provinciách. – Tridentský snem. – Rekatolizácia Slovenska. – Cirkev v dobe absolutizmu a osvietenstva. – Francúzska revolúcia. – Katoľické misie v 19. a v 20. storočí. – Cirkev v objatí modernej kultúry. – Grécko-ortodoxná a ruská cirkev. – Bolševizmus. – Prvá svetová vojna, jej následky a význam. – Pontifikát Benedikta XV. a Pia XI. – Stav Cirkvi po svetovej vojne v jednotlivých štátoch. – Cirkev vo fašistickom Taliansku a národnosocialistickom Nemecku. – Pius XII. – Cirkevné pomery v ČSR a v samostatnej Slovenskej republike.

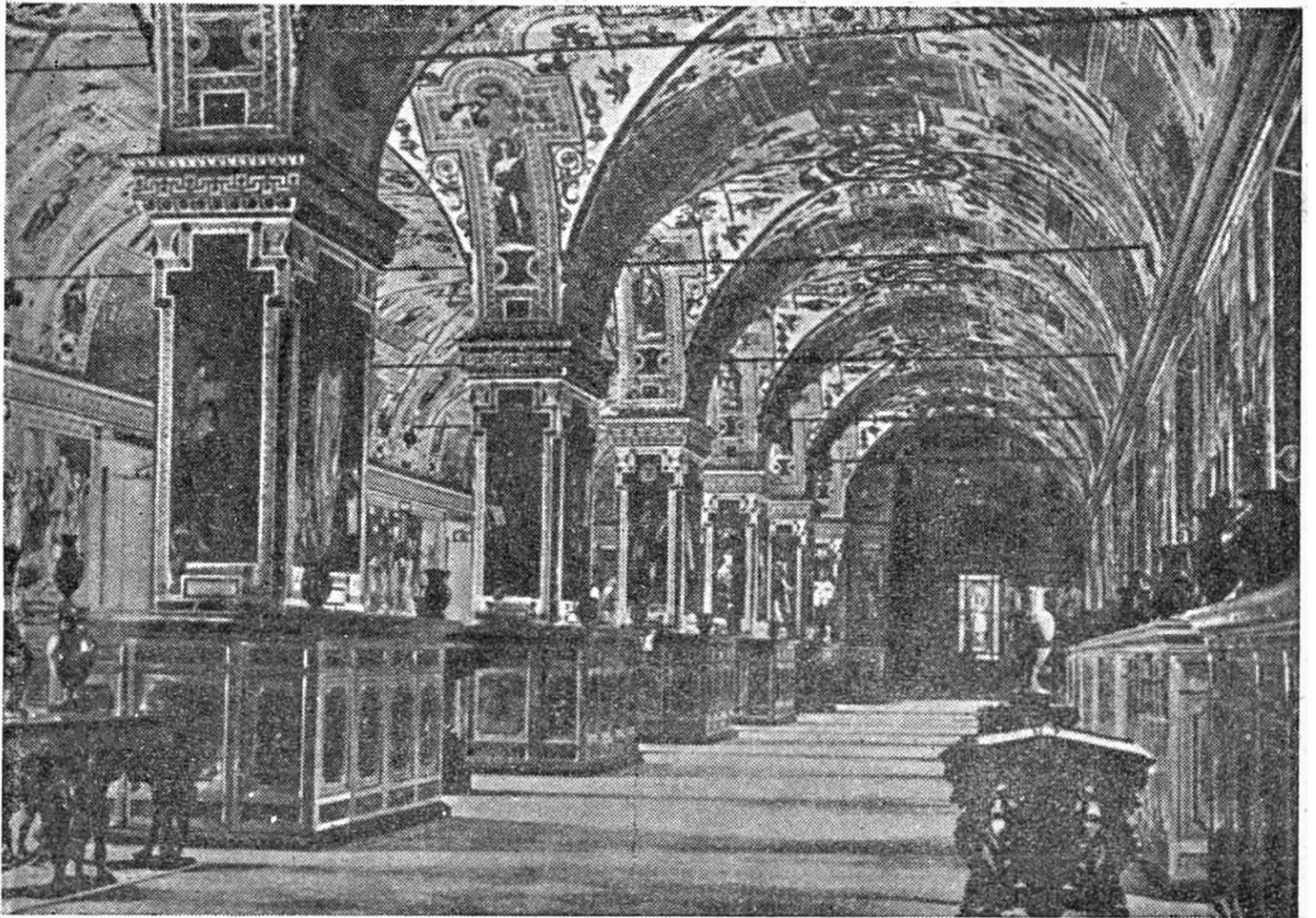
Matica slovenská vydala v Knižnici výtvarného umenia tieto publikácie:

- Sv. 1. Vojtech Krička: VÝTVARNÝ PREJAV SLOVENSKEHO PRAVEKU. S vyobrazeniami na kriedovom papieri a s nemeckým resumé. Viaz. Ks 15, –
- Sv. 2. Valer Zavorský: ROMÁNSKE KOSTOLY SLOVENSKE. S vyobrazeniami na kriedovom papieri a s nemeckým resumé. Viaz. Ks 15, –
- Sv. 3. Vladimír Wagner: GOTICKÉ TABUĽOVÉ MALIARSTVO NA SLOVENSKU. S vyobr. na kriedovom papieri a s nemeckým resumé. Viaz. Ks 15, –
- Sv. 4. A. Güntherová-Mayerová: SLOVENSÁ KERAMIKA. S vyobrazeniami na kriedovom papieri a s nemeckým resumé. Viaz. Ks 15, –
- Sv. 5. Rudolf Bednárík: ZVYKOSLOVNÉ PRAMENE VÝTVARNÉHO PREJAVU SLOVENSKEHO. S vyobrazeniami na kriedovom papieri a s nemeckým resumé. Viaz. Ks 15, –
- Sv. 6. W. Waetzold: DÜREROVA APOKALYPSA. Preložil Štefan Gráf. S reprodukciami Apokalypsy. Viaz. Ks 15, –
- Sv. 7. Jozef Špirko: VÝTVARNÉ PAMIATKY SPIŠSKEJ KAPITULY. S vyobrazeniami na kriedovom papieri. Viaz. Ks 20, –

Michelangelo (1475—1564), sochár, maliar, stavitel a básnik vrcholnej talianskej renesancie

Architekt Fontana predkladá Sixtovi V. (1585—1590) plán vatikánskej bibliotéky (freska od F. Facchettiho, Vatikán)

Vatikánska bibliotéka, založená Mikulášom V. Sála od architekta Fontanu, r. 1933 ju opravili

**Kníhtlač, hĺbkotlač, ofset,
knihárstvo, cinkografia**

Všetku prácu, do týchto odborov patriacu, vyhotoví vám

**NEOGRAFIA, ÚČ. SPOL.,
TURČIANSKY SV. MARTIN**

Žiadajte ponuky!